

Яковенко В. С., Казеян Н. К.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ДИНАМІКА КЛЮЧОВИХ ПОКАЗНИКІВ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ

Якісна, стратегічна діяльність туристичної сфери є неабиякою запорукою успішної країни. Наявність місць для відпочинку, оздоровлення або ж спокійного єднання з природою вабить місцевих та приїжджих. Більше того, за оцінками експертів туристична діяльність була віднесена до списку найбільш популярних напрямів діяльності людей. Саме вона стає значимим економічним вектором для розвитку країни. Для комплексного оцінювання та прийняття управлінських рішень, доцільно провести аналіз ключових показників функціонування туристичної інфраструктури. За даними рис. 1, аналізуючи залізничний транспорт можна виокремити 2 періоди: зростання – з 2010 по 2013 роки та з 2015 по 2016 роки, спадання – 2013-2015, 2016-2018 рр. Позитивні зміни у період зростання пояснюються збільшеннями попиту та гармонізацією економічного становища у першому періоді зростання, а у 2015-2016 роках лише збільшенням попиту на послуги перевезення та перерозподілу ринку залізничних перевезень. Негативний ефект мав конкурентну складову та ознаки монополізації у 2013-2015 роках та 2016-2018 роках, також зникло бажання будувати бізнес при скороченні обсягів перевезень, яке пов'язане із критичним станом інфраструктури та рухомого складу залізничного транспорту. Морський транспорт хоч і не є одним з популярних у країні, проте для комплексного оцінювання він потребує критичного погляду. Різне зниження суб'єктів господарювання безпосередньо пов'язане із обмеженням доступу до морської зони та ускладненням стану на морському кордоні з 2014 року, що унеможливило ведення туристичного бізнесу за допомогою морських шляхів.

Рис. 1. Динаміка кількості суб'єктів господарювання у сфері пасажирського залізничного транспорту міжміського сполучення та морського
Джерело: авторська розробка

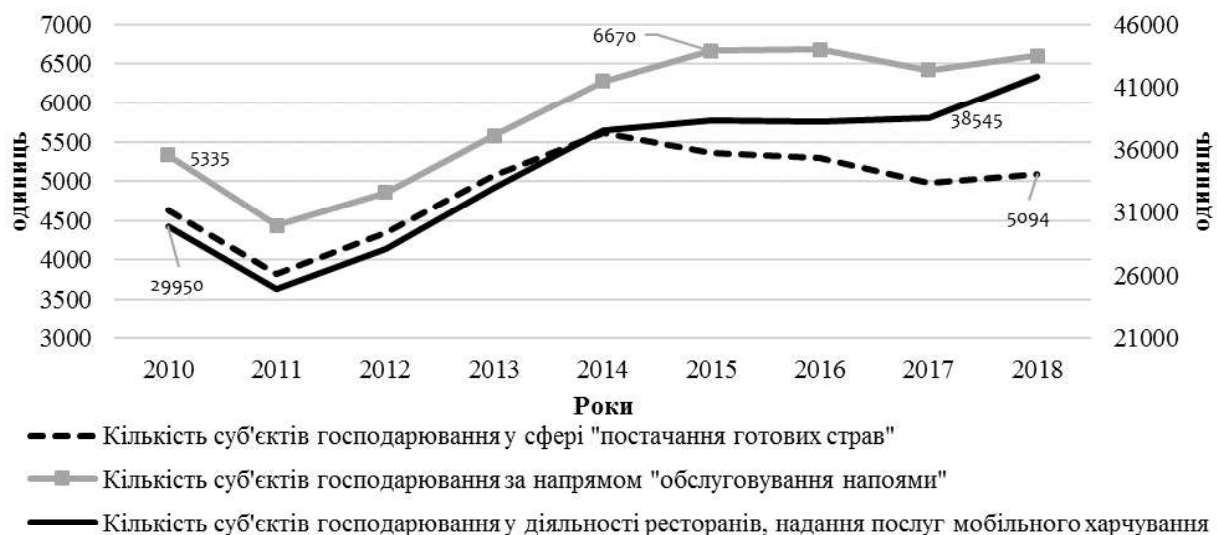
Відповідно до рис. 2 можна відзначити, що починаючи з 2013 року кількість КЗР різко знизилась, такий стан можливо пояснити, порівнюючи його з показником кількості підприємств готельного типу. Так, відбулась часткова міграція та зміна у структурі КЗР, частина яких переорієнтувала свій бізнес у готельний. Також низка КЗР не виправдала власних очікувань стрімкого зростання після Євро 2012 та покинула ринок туристичних послуг.

Рис. 2. Динаміка кількості підприємств готельного типу та КЗР
Джерело: авторська розробка

Наступною групою показників, що характеризують туристичну інфраструктуру є «харчування», їх динаміка наведена на рис. 3. Графіки

показують майже ідентичну динаміку (проте не значення) до 2014 року за всіма трьома показниками, а з 2015 року лише за напрямом «постачання готових страв» спостерігається незначний спад – з 5607 до 5094 одиниць. Зростання кількості суб'єктів господарювання обґрунтовано їх очікуваннями від Євро 2012, однак вони не виправдалися, лише завдяки економічному зростанню 2012-2013 років підприємці змогли віднайти ресурси для подальшого ведення бізнесу. Починаючи з 2014 року, відбулась стабілізація та насичення ресторанного бізнесу суб'єктами господарювання, цьому сприяла певна мобільність бізнес моделі підприємців та переміщення 1,5 млн. громадян на контрольовану територію, що й забезпечило пропорційний попит.

Рис. 3. Динаміка показників за напрямом «харчування»

Джерело: авторська розробка

Враховуючи динаміку наведених показників, доцільно у подальших дослідженнях врахувати їх у розробці інтегральних показників для формування групового показника, а також загального показника розвитку туристичної інфраструктури.

Список використаних джерел:

1. Про туризм: Закон України від 04.11.2018 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1995 – № 31. – ст.19. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр>.
2. Туристична діяльність. Нормативна база / упор. О. М. Роїна. – К.: КНТ, 2005. – 448 с.